SVENSK

MUSIKTIDNING

TJUGUSJUNDE ÅRGÅNGEN

1907

SVENSKT MUSIKHISTORISKT ARKIV
1972/☆3
STOCKHOLM

STOCKHOLM
FRANS J. HUSS.
1907.

INNEHÅLL.

Biografier.

Sid.

Oscar II † 146

Andersen, Anton 1
Bergström, Axel 131
Brahms, Johannes 65
Coward, Henri 82
d'Albert, Eugen 25
De Greef, Arthur 114
Dohnanyi, Ernst von 121
Dressel, Dettmar 2
Grieg, Edvard † 97
Guilmant, Alexandre 65
Guldbrandson, Ellen 57
Götz, Hermann 129
Götze, Marie 137
Hallé, lady (Wilma Neruda) 17
Hambourg, Mark 2
Jacobsson, Jeannette † 58
Joachim, Joseph † 89
Lindberg, C. J. 41
Lindberg, Sigrid 49
Monrad, Cally 74
Olson, Mary 10
Parlow, Kathleen 138
Pettersson- Norrie, Anna 81
Reisenauer, Alfred † 113
Ruthström, Julius 42
Stenhammar, Elsa 122
Svärdström, systerkvartett 50
Thibaud, Jacques 33
Tracey, Minnie 9
Tschaikowsky, P. I. 105
Wolf- Ferrari, Ermanno 73
Wüllner, Ludwig 99
Wurmser, Lucien 34

Dödsfall. Sid. 23, 39, 47, 71, 79, 88, 95, 127, 151 .....
Dödsfall inom musik- och operavärlden 1906 ..... Sid. 68

Historia, Estetik, Teknik m m.

Abnorm musikutveckling 10
Alfred Reisenauers kompositioner 122
Catulle Mendés om Rich. Wagner 149
Den nya operakrisen 138
Edgar Tinel och hans oratorium »Franciscus» 59
En italiensk opera på 1600-talet 75
En minnesstod öfver Gunnar Wennerberg 44
Ett och annat ur Joh. Brahm's lif 67
Från Mozart till nutiden 100
Granskning af Aug. Strindbergs förslag till ny notskrift 18
Grieg och Gade 100
Gunnar Wennerbergs Gluntar 148
Lagen och konsten 109
Ludvig Wüllner, en återblick på hans gästspel af F. S. 115
Minnen från Rich. Wagners barndom 60
Mozarts 7:de violinkonsert återfunnen 123
Nyupptäckt Beethovenmusik 149
Några ord om d:r Ludvig Wüllner med anledning af hans konserter i Göteborg, af H—t 123
Om konstnärlig öfverproduktion 74
Pianospelets grundläggande metod, af F. H. 67
Rich. Wagner och hans Nibelungendramer 34
Tal vid Musikal. akademiens minnesfest 25 april 1869 af Oscar Fredrik 146
Till Griég-biografien 108
Toner, som förklingat för 70 år sedan, af E. N. 5, 10
Tschaikowskys hem 105
Vid »Parsifals» 25 års jubileum (1882—1907) 131
Vår tids musikaliska uppfostran 42

Musikpressen, Litteratur, Kritik, Teater och konserter.

»Daria», lyrisk dram. 2 akter. Textinnehåll 114
»Nyfikna fruar» Textinnehåll 83
Populära konserter under året 76
»Ragnarök». Textinnehåll 26
Signe Hebbe-fest på kgl. teatern 83

* * *

Från scenen och konsertsalen i hvarje nummer.
Litteratur: Sid. 5, 13, 20, 30, 44, 52, 62, 68, 86, 92, 117, 133, 140.
Musikpressen: Sid. 4, 13, 30, 44, 52, 62, 85, 117, 133, 140, 150.

Följetong, Musiknotiser, Småplock.

Beethovens första debut 91, 99
Blad ur Chopins dagbok 51, 58
Legenderna om Paganini 43
»Läderlappen» med musiksoaré, af Aino Ackté 61
Roger och Jenny Lind, efter E. Vacano, ... 124, 132
Urbilden till Fra Diavolo 12, 20
Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten i hvarje nummer.
Musiknotiser från våra grannland och andra land i nästan hvarje nummer.

Annonser å sista sidan i hvarje nummer.
Ett och annat från musikvärlden 127
Hvarjehanda 15, 23, 143
Musikbilagan 151
Prenumerationsanmälan 2, 147
Rättelser ..... Sid. 31, 47, 55, 104, 119
Tillkännagifvande 95, 119
Till våra prenumeranter 88
Vår musikbilaga 143

Korrespondens.

Sid.

Från Danmark och Tyskland af Anteros 116
Från Roma, af Anteros 35
Musikbref från Italien och Spanien af Anteros 90
Musikbref från Melbourne af M. L. 75
Musikbref från Paris och London af Anteros 108
Musikbref från Roma, af Anteros 3
Musiksäsongen i Roma 1906—1907, af Anteros 84

Poesi.

Xenier af Oscar Fredrik 146

Porträtt.

Oscar II † 145

Andersen Anton .....
Bergström, Axel 129
Brahms, Johannes 65
Coward, Henri 81
d'Albert, Eugen 25
De Greef, Arthur 113
Dohnanyi, Ernst, von 121
Dressel, Dettmar 1
Grieg, Edvard † 97
Guilmant, Alexandre 65
Gulbrandson, Ellen (Brynhilde) 57
Götz, Hermann 129
Götze, Marie 137
Hallé lady (Wilma Neruda) 17
Hambourg, Mark 1
Jacobsson, Jeannette † 57
Joachim, Joseph † 89
Lindberg, C. J. 41
Lindberg, Sigrid 49
Monrad, Cally 73
Olson, Mary 9
Parlow, Kathleen 137
Pettersson- Norrie, Anna 81
Reisenauer, Alfred † 113
Ruthström, Julius 41
Stenhammar, Elsa 121
Svärdström, systerkvartett 49
Thibaud, Jacques 33
Tracey, Minnie 9
Tschaikowsky, P. I. 105
Wolf-Ferrari, Ermanno 73
Wüllner, Ludvig 97
Wurmser, Lucien 33

Musikbilaga.

Scherzo af Emil Sjögren.

Gustafson & Pählsons Boktr., Stockholm 1907.

SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 1. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Brunkeberg 14 97. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 3 Januari 1907. | Expedition: Kammakaregatan 6. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 27:e Årg.

Anton Andersen.

Äfven vid början af denna årgång ha vi velat fästa uppmärksamheten på en af de äldre och märkligare männen tillhörande Musikaliska akademiens konservatorium, nämligen dess lärare i violoncellspelning, Anton Andersen, hvars bild här meddelas.

En särskild anledning att nu uppmärksamma honom har gifvits oss derigenom att under förra månaden på Konsertföreningens senaste abonnemangskonsert ett stort musikverk af honom utfördes, en symfoni, som visar att han på området för detta slags musik intager en betydande plats ibland våra tonsättare, hvilket han för öfrigt genom tre föregående symfonier ådagalagt. Vid den första stora musikfesten här i våras framträdde äfven Andersen med ett lika originellt som välklingande verk, ett konsertstycke för fem violonceller och tre kontrabasar.

Anton Andersen.

Vi sade oss räkna Anton Andersen bland våra tonsättare, ehuru han är född norrman; hans studier och mångåriga verksamhet här i Stockholm synas berättiga oss dertill. Också gjordes ej mot hans deltagande som komponist i den stora svenska musikfesten någon anmärkning, hvilket dock skedde med en annan, ej svenskfödd, hvilken nästan lika länge som hr. Andersen verkat hos oss som musiker, i omkring trettio år.

Anton Jörgen Andersen är född i Kristiansand d. 10 okt. 1845, der han började sina musikstudier för organisten Rojahn. Efter att ha varit anställd som violoncellist vid teatern i Trond-

Mark Hambourg.

Dettmar Dressel.

hjem 1864 och vid Kristiania teater 1865 blef han elev vid Stockholms konservatorium 1866, der han studerade violoncellspel för Gehrmann. Tillika var han i komposition elev af Joh. Lindegren. Efter afslutade konservatoriestudier började han 1871 tjänstgöra som violoncellist i hofkapellet härstädes och blef 1876 lärare i violoncellspel vid Konservatoriet. Denna befattning, tillika med undervisning i kontrabas, fortfar hr. Andersen ännu att sköta men tog för halfannat år sedan afsked från tjänsten i hofkapellet.

Af Andersens kompositioner framstå i synnerhet 4 stora *Symfonier*, som blifvit utförda här i Stockholm, de tre första å hans egna konserter och på kgl. operan (Ess-dur) i H-moll (1884), Ess-dur och D-dur (1891), den sista, i D-dur, för första gången å den nämnda konserten af Konsertföreningen. Ingen af dessa symfonier ha utgifvits på tryck, men den sista har i arrangement för två pianon utkommit på Musikaliska Konstföreningens förlag. På samma förlag utkom redan 1876 en hans *Sonat* för violoncell och piano. Af hans öfriga verk må nämnas en *Stråkkvartett*, *Adagio* för 3 violonceller, 2 horn och kontrabas, *Konsertstycke* för 5 violonceller och 3 kontrabasar, hans nyaste, förut här omnämnda komposition, samt *Solo-* och *Körsånger*.

Herr Andersen är sedan 1882 ledamot af Musikaliska akademien och utnämndes 1897 till riddare af Vasaorden.

Hr. Andersens konstnärliga och smakfulla violoncellspel får man nu mera sällan njuta af. En dotter till honom, Astri Andersen, har på flera konserter, äfven å operans, gjort sig känd som utmärkt pianist.

Ovanligt nog har strax i början på året vår hufvudstad fått besök af två främmande konsertgifvare, hvilka för första gången låta höra sig här, nämligen pianisten Mark Hambourg och violinisten Dettmar Dressel, hvar för sig gifvande konserter i Musikaliska akademien. Vi ha med anledning deraf infört deras porträtt i dagens nummer och lemna nu några biografiska notiser om konstnärerna.

Mark Hambourg.

För den som följt med musiklifvet i utlandet är Mark Hambourg bekant såsom en af nutidens förnämsta pianovirtuoser, med hvilken det nu skall blifva intressant att här få göra bekantskap.

Mark Hambourg är född i staden Boguczar, guvernementet Voronesj i Syd-Ryssland, d. 30 maj 1879. Från sin barndom fick han undervisning i pianospel af sin fader, som var elev af Rubinstein. Efter ett halft års undervisning uppträdde han, 8 år gammal, på en välgörenhetskonsert och väckte sådan uppmärksamhet, att fadern, för att gifva honom största möjlighet till rik utveckling, flyttade till London. Här gjorde han så stora framsteg, att den berömde pianoläraren Leschetitzky i Wien, som till 1878 verkade som konservatorie-professor i Petersburg, begärde att få fullända hans pianistiska utbildning. Under tre år studerade nu den unge mannen i Wien, hvarefter hans egentliga debut som solist egde rum på en filharmonisk konsert under Hans Richters ledning. År 1895 gjorde Mark Hambourg en konsertresa till Australien, der han firade stora triumfer, hvarefter han uteslutande egnade sig åt studier, intill dess han 1899 framträdde som fullmogen och öfverlägsen konstnär. Mark Hambourg, som fortfarande har sitt hem i London, gaf der 1901 en konsert, hvarvid han spelade: Rubinsteins pianokonsert op. 70, Melodi af Gluck-Sgambati, Capriccio af Scarlatti, Nocturne, G-dur, af Chopin och den med alla svårigheter utrustade Pabst'ska bearbetningen af vals ur »Eugen Onegin». Den förvånande teknik han härvid ådagalade, kraften och lifligheten i hans spel framkallade verkliga bifallsstormar, heter det, och en kritiker yttrar efter denna konsert: »Nämner man namnen på de största pianisterna, måste man ej förgäta Mark Hambourg i framtiden». 1902 vann konstnären stora framgångar i Amerika och har för öfrigt på senare år skördat sådana i Tyskland, Frankrike, Italien, Holland, Ryssland och till med i Syd-Afrika. Äfven som komponist och författare har han väckt uppmärksamhet.

Dettmar Dressel.

På en konsert här d. 9 jan. presenterar sig för vår musikpublik en violinist med ofvanstående namn.

Dettmar Dressel är född i London 1878 af tyska föräldrar. Fadern var sedan 1870 känd såsom en synnerligt skicklig lärare vid musik-akademien i London.

Vid 6 års ålder började Dettmar Dressel spela violin men måste afbryta musikstudierna för att under en följd af år sköta skolstudier i Weimar. Der intressade sig storhertigen Carl Alexander mycket för honom, och år 1894 började han åter egna sig åt violinspelet under ledning af den berömde prof. August Wilhelmj och sedan af Eugene Ysaye.

Som violinist debuterade han 1902 i St. James Hall i London med mycket bifall. Wilhelmj skänkte honom härefter som ett minne sin egen stråke, hvilken han användt under sina många turnéer. År 1903 konserterade Dressler i Berlin och andra tyska städer samt har gjort ett flertal turnéer på kontinenten och vunnit beröm för sin breda ton och konstnärliga uppfattning.

Hans broder, Otto Dressel, som medverkar vid konserten här i Stockholm, är en af de yngsta lärarne vid musikakademien i London. Han har studerat pianospelet för sin far och den bekante pianisten Arthur Friedheim.

Prenumerations-Anmälan.

SVENSK MUSIKTIDNING

upplefver sin 27:de årgång 1907

och anbefaller sig i våra musikvänners åtanke. Behofvet äfven i vårt land af en musiktidning, tillgodoseende den allmänna musikbildningen — ej endast fackmusici af lägre eller högre ordning — är oomtvistligt, och att den plan, efter hvilken Svensk Musiktidning är redigerad, tillgodoser detta behof — nämligen af en populär-instruktiv musiktidning för den musikaliska allmänheten — tycks bevisas däraf, att ***ingen annan tidning för musik så länge existerat i vårt land eller ens i den skandinaviska norden.*** Svensk Musiktidning har ej gjort till sin uppgift att hos allmänheten söka tillfredsställa ett begär efter pikanta kåserier och utförliga kritiker; den har ställt sin uppgift högre, afseende att tillgodose så väl vår konsthistoria genom ***kontinuerliga uppgifter om operaverksamheten och konsertväsendet*** i hufvudstaden samt genom utförliga ***biografiska uppsatser***, som ock att i det allmänna musikvetandets intresse meddela ***notiser om musikvärldens viktigaste tilldragelser*** i in- och utlandet, ***särskildt i Finlands, Norges*** och ***Danmarks*** hufvudstäder, ***instruktiva uppsatser***, blandade med ***följetongsartiklar***, ***musikpressens*** alster, ***musiklitteratur*** etc., hvarigenom både ***lärorikt och omväxlande innehåll*** erbjudes. ***Fina porträtt*** till biografierna illustrera hvarje nummer.

Klart är, att rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är huf-

vudstaden, där musiklifvet är högst och rikast utveckladt.

I det vi frambära vårt tack till dem, som hittills gynnat Svensk Musiktidning med prenumeration, hoppas vi på deras fortfarande intresse för densamma och att de äfven skola rekommendera den åt andra musikvänner.

***Svensk Musiktidning** utgifves 1907, såsom förut, två gånger i månaden (utom juli—augusti, »den döda säsongen») till ett pris af **5 kronor** per år. **Musikbilaga** tillfaller endast **helårsprenumeranter.** Mindre än hel årgång beräknas efter lösnummer (25 öre).*

*På tidningen prenumereras här å **Expeditionen, Kammakaregatan 6**, en trappa öfver gården, samt i **bok- och musikhandeln, å posten och tidningskontor. I landsorten** prenumereras bäst å **posten,** då tidningen **fortast** kommer prenumeranterna tillhanda.*

***Presentkort** för årsprenumeration finnas att köpa å Expeditionen, i bok- och musikhandeln.*

*Vördsamt anhålles att **prenumeration** må ske **så snart som möjligt; vid direkt prenumeration** hos **Svensk Musiktidnings Expedition, Stockholm,** tillsändes tidningen prenumeranten kostnadsfritt **genast den utkommit.***

*För att spara våra förra prenumeranter besvär vid prenumerations förnyelse, sända vi dem, som förut, årgångens första nummer, med anhållan att de som **icke** vidare önska erhålla tidningen ville tillkännagifva detta åt budet eller å tidningsexpeditionen **före** andra numrets utsändande. **Senast** när budet kommer med andra numret torde det första återlämnas af dem som ej förnya prenumerationen; af dem, som därmed fortsätta, torde då **till budet prenumerationsafgiften mot kvitto erläggas.** Dem, som behålla första numret utan att afsäga sig tidningen, anse vi oss alltså få fortfarande räkna som prenumeranter å densamma.*

Vördsamt

Redaktionen.

Musikbref.

Från Roma: Carelli-turnén etc. 22 Dec. 1906.

Vi hafva enkom dröjt med förevarande korrespondens för att i ett sammanhang lemna en öfversigt af, om vi så må uttrycka oss, för-säsongen, till skilnad från den stora karneval-»stagionen», hvilken här räknas från »S. Stéfano», annandag jul, då »Teàtro *Costánzi*» kommer att inleda sin kampanj med *Wagners* »Götterdämmerung.» Sedan skola gifvas, af franska operor, »Faust,» »Werther,» »Thais,» och »Carmen,» af italienska »Guglielmo Tell,» Traviata» och *Puccinis* »Bohéme. Kapellmästare blir ånyo *Rodólfo Ferrari;* orkestern är denna gång förvärfvad från »Teátro Comunále» i Bologna, och bland sångartisterna märkas så framstående förmågor som *Gemma Bellincióni, Rina Giacchetti* och *Charlotte Wyns*, den sistnämnda från »Opéra-Comique» i Paris, samt *Mattia Battistini, Marius Gilion, Alfredo Magíni-Coletti*, att endast nämna de mest celebra.

Hvad nu den sedan vår senaste artikel förflutna tiden beträffar, så reducerade sig de der såsom förestående omnämnda »utomordentliga» opera-föreställningarne å »Quiríno» till åtskilliga alternerande exekutioner af »Rigoletto» och »Ernáni», hvilka ingalunda höjde sig öfver denna teaters vanliga nivå, om än *Verdis* populära namn ej heller nu förfelade att utöfva sin dragningkraft. * Deremot visade sig *Carelli*-turnén, som med midten af innevarande månad afslutades å »Adriáno», i det hela taget både i fråga om repertoar — af uteslutande nyare verk — och utförande motsvara det »renommé,» hvarmed densamma föregåtts. I främsta rummet koncentrerade sig intresset på sällskapets primadonna *Emma Carelli*, och man står förvisso villrådig, huruvida den verkligt extraordinära, om ej rent af makalösa konstnärinnan, med en präktig och ypperligt behandlad stämma förenade en sällsynt, rent af med en Eleonóra Duse jemförlig dramatisk intelligens, är störst såsom sångerka eller scenisk artist. Denna sannskyldiga »divas» dramatiska temperament torde företrädesvis hänvisa henne till den moderna och i all synnerhet den veristiska operan med sina energiska och passionerade karaktärer, hvarom vittnade hennes väl oöfverträffliga Santúzza i »Cavallería rusticána» och densammas motstycke, den unga sardiniska arbetarhustrun Jana i den liknämnda musikdramen, hvilkens dödscen särskildt af henne framstäldes alldeles märsterligt. På Carellis mångsidighet utgjorde hennes ej mindre fulländade Iris och Margareta-Hélena i »Mefistófele» de mest talande bevis.

Dessutom presterade hon en sin bravuroll, titelpartiet i *Leoncavállos* såsom musikaliskt-estetiskt opus absolut värdelösa »Zazà,« till hvars komponerande på grundvalen af det bekanta franska skådespelet denne med sitt utpreglade sinne för scenisk effekt närmast lär föranledts af första aktens härvidlag speciellt lyckade bilder från café-chantantens verld. Trots att Carelli, briljant sekunderad af *Pietro Schiavázzi* och *Pasquále Amáto*, formligen glänste äfven i en må vara tacksam, men i sjelfva verket så föga tilltalande uppgift, kunna de uppriktiga beundrarne af hennes geniala konstnärskap ej annat än beklaga, att hon slösar tid och krafter på en dylik samt till och med tyckes hafva gjort till sin speciella mission att från glömskan bevara en produkt, hvilkens smaklöshet kulminerade i ett af den parisiska varitésångerskan—»hjeltinnan» föredraget, med diverse fiorityrer utsmyckat plagiat af Cherubinis i och för sig så sköna »*Ave Maria*»(!) — De båda ofvannämnda, redan i våra föregående korrespondenser behandlade sångarne förtjena likaledes ett varmt erkännande för sina resp. tolkningar af Cánio och Tónio, framför allt den senare, som, utrustad med en syperb baryton i förening med en för scenen högst fördelaktig apparition och förträffligt spel, helt oförberedt erhöll tillfälle att aflägga ett magnifikt prof på sin ovanliga dramatisk-musikaliska talang genom att i duetten med Nedda supplera Silvios för öfrigt rätt obetydlige, af ett plötligt svimningsanfall drabbade framställare.

Turnén kunde näppeligen fått en noblare introduktion än med *Wagners* Lohengrin, i hvilken särskildt *Edoárdo Garbin* framstod såsom otvifvelaktigt den ideale svanriddarens ypperste, italienske representant och bekom en glänsande afslutning genom *Mascagnis* »Iris,» * med vanlig brio dirigerad af komponisten. Liksom den förre uppträdde endast några få gånger samt öfverlemnade sin roll i andra och tyvärr mindre värdiga händer och sjelfva Carelli allenast vid premiären medverkade i »Mefistófele» — der den rätt kuriösa namn-koincidensen egde rum, att samtidigt Faust tolkades af den jemväl i en föregående korrespondens omtalade *Luigi Ceccarelli* — nödgades hon för att tillträda ett engagemang vid »S, Carlo» i Lisbóa afbryta sina triumfer i Iris' ej mindre svåra än tacksamma uppgift, hvari hon anses oöfverträffad. Att döma af generalrepe-

* Redan för några dagar sedan öppnades »La Scala» i Milano och »San Carlo» i Napoli med *Bizets* »Carmen,» och *Puccinis* »Madàme Butterfly. den förra teatern med, efter ett par års frånvaro, *Toscanini*, den senare med *Mugnone* såsom kapellmästare samt »I Regio» (kgl. teatern) i Torino med R. Strauss' för Italien nya »Salome, hvilken utgör förstnämnda scens andra program.

* Se undert: uppsats i denna tidning från Nápoli, April 1899.

titionen, var framför allt hennes särskildt i dramatiskt hänsende ytterst kräfvande polyp-legenden beundransvärdt. Vid den föreställning vi bevistade, turnéns sista och »seråta d'onore» för *Piétro Schiavázzi*, som verkligen »con amóre» interpreterade älskarrollen, hade det fallet på *Camille Iksòs* lott att efterträda Carelli i titelpartiet, hvarmed den förra, en ännu helt ung, här hittills obekant fransk sångerska, visade sig i stånd attt fullständigt eröfra publik och kritik.

Af det enda, för Roma fullkomligt nya programmet, kunde man saklöst afvarit den också blott en gång framförda »lever de rideau» »Il sonette di Dante», en på inalles sju minuter expedierad, ren bagatell, allenast innehållande en berömd dikt af Italiens störste skald, föredragen af honom sjelf vid anblicken af hans älskade Beatrice. Tyvärr hade bemälda sonett åtminstone ingalunda vunnit på att komponeras af *Romáldo Gastaldori*, en förut endast genom en romans med den kuriösa titeln »Música proibita» (förbjuden musik) bekant tonsättare. Så mycket varmare sympatier framkallade »Jana» och den sitt verk helt modest betecknadt såsom »scene sarde», sjelf »con armore» och med sannt dirigentgry anförande *Renáto Virgelio*. Det sällsynt anspråkslösa, af nästan barnslig naivitet och all ungdomens entusiasm präglade uppträdandet stämde med ens till hans fördel, och särskildt med hänsyn till hans ålder — han är född 1881 — innebär detta vid allenast sjutton år påbörjade opus de rikaste löften. Af verkets vackra partier må nämnas i första akten den inledande arbetarkören Janas bön till den heliga jungfrun och tenorens arioso, samt i den andra, fullbordad först för kort tid sedan och vittnande om stora framsteg i det tekniska, duetten för sopran och baryton slutet med den förras dödsscen, att ej nämna det rent af en Mascágni värdiga, för öppen ridå spelade intermezzo, hvars verkan ytterligare förhöjdes af en enkom, särdeles stämningsfull scen vid den månbelysta hafstranden. Man har all anledning att hoppas, det han med större mognad och sjelfbehersknin kommer att öfvervinna sin största svaghet, ett från vulgaritet ej alldeles fritt effektsökeri. Redan den af *Salvatóre Aliága* författade texten hänvisar på den veristiska operan med »Cavalleria» och »Pagliacci» såsom förebilden för Virgelios opera, hvilken isynnerhet har påfallande slägttycke med den senares intrig, oafsedt att Jana förblifver sin make obrottsligt trogen och sålunda fullkomligt oskyldig får med lifvet umgälla sin makes misstankar. I fråga om musiken må vi allenast tillägga, att den vunnit i färg och karaktär genom användning af sardiska folkmotiv, samt beträffande återgifvandet, att näst Carelli framstod tenoristen *Schiavázzi* i sin föga tilltalande roll såsom den äkta mannen, mördaren, hvaraf han emellertid i sin egenskap af en Sardiniens son uppenbarligen inspirerades till att rent af mångdubbla sina dramatiska och vokala resurser.

Å »Costánzi» hafva operettens runor först med den äran af *Giulio Marchettis* sällskap, ett af Italiens allra bästa. Den enda presterade nyheten, en af detsamma redan förra året utlofvad, högst intressant dylik, särskildt för jemförelsen med det Rossiniska mästerverket, nämligen *Paisiellos* på sin tid * högt uppskattade »Barbiére di Siviglia», gick ej heller denna gång af stapeln —, *Ivan Carylls* »La Duchessa di Dánzica» (Hertiginnan af Danzig) befans jemväl här i fråga en libretton vara snarare en försämrad än förbättrad upplaga af Sardous spirituella »Madame Sans-Géne samt musikaliskt rätt obetydlig, men beredde direktören ett ypperligt tillfälle att gifva ett nytt, glänsande prof på sin förmåga af smak och praktfull iscensättning.

Af konserter har hittills knappt förekommit något annat än de sedvanliga af municipal-orkestern å den i akustiskt afseende mindre fördelaktiga Argentina-teatern. Deras väl med hänsyn till sin populära uppgift något eklektiska program, å hvilka Wagner redan intagit ett hedersrum, hafva denna säsong erhållit ett ökadt värde derigenom, att *Beethovens* symfonier börjat att i ordningsföljd upptagas å desamma. — Just i dagarna har ännu ett »underbarn», den elfva-åriga violinisten *Vivien Chartres*, af halft fransk, halft italiensk extraktion, efter att först tjusat de kungliga i Quirinal-palatset, å »Teátro Quirinal» framkallat obegränsad beundran och hänförelse. Bland hennes mest entusiastiske åhörare märktes f. d. »violinelfvan» Teresina Tua, numera grefvinnan Franchi-Verney della Valetta. För att ej göra oss skyldiga till upprepningar konstatera vi blott, att det nya »fenomenet», en i sin korta, himmelsblå klädning oemotståndligt charmant »bebé» i allo utgör en sannskyldig »pendant» till den lille Miécio Horzóvski, samt referera följaktligen till hvad vi i våras i Sv. Musiktidning yttrade om den lille polske pianisten.

Anteros.

* Förevarande komiska opera daterar sig från 1776.

Musikpressen.

På Alb. Lundquists förlag, har utkommit:

för piano, två händer:

Mascagni, Pietro: *På Sicilien* (Cavalleria rusticana). Potpourri med öfverlagd text. Pr. 2 kr.

Peterson-Berger, Wilh.: *Danslek ur »Ran»*. Pr. 1 kr.

— — *Svensk Folkmusik*. Häft. I. *Folkvisor;* Häft. II. *Dansar*, à 2 kr.

för en röst med piano:

Alfvén, Hugo: *Marias sånger*. Fyra dikter af Emil Aarestrup. Op. 21. — 1. Ved huset (Aftonstämning; e—g); 2. Det overstaaede (Det öfverståndna; a—g); 3. Blikket (Blicken; h—f); 4. Angst (Ångest; d—fiss). Pr. 2 kr.

Peterson-Berger: Sånger ur »Arnljot», handling i 3 akter för soli, kör och orkester. 1. Arnljots hälsning till Jämtland, för baryton (c—f) Pr. kr. 1.50

— — *Löskekarlarnes sång*, för djup baryton (a—f). Dikt af E. A Karlfeldt. Svensk lyrik (Ny serie) Häft. VI. Pr. kr. 1.50.

Rudin, Daniel: *Svanen* (e—e eller g); *Killebukken*. Ord af Bj. Björnson. Pr. à 75 öre.

På Elkan & Schildknechts förlag har utkommit:

för piano, två händer:

Favoritsånger af svenska tonsättare. Arrangerade af Bernhard Féxer. Pr. kr. 1.50.

Ignotus: *Improvisationer och Skisser*. Pr. kr. 1.50.

Wahlström, Nina: *Victoria-Marsch;* — *Svensk lösen*; à 75 öre.

Enhörning, Tora. *Hambo*. D. D. K. K. H. H. Prinsessorna Margareta och Märta i underdånighet tillegnad. Pr. 75 öre.

Kemner, Johan: »*Ännu en sväng*». Hambo. Pr. 60 öre.

Samlingen af »Svensk Folkmusik» af Peterson-Berger, H. 1, inledes med ett företal, hvari det heter: »Föreliggande arbete är ett försök att i fullt stil- och tidsenlig instrumental harmonidräkt framföra några af den svenska folkmusikens mest utmärkande melodier. För att förverkliga sin afsikt har tonsättaren ansett sig böra använda både äldre och nyare medel; på annat sätt trodde han sig icke kunna göra all den rättvisa han förmådde åt dessa melodiers djupa och vida stämningsinnehåll, som tyckes sammansmälta de fjärmaste och de närmaste tiders känslosätt till en på en gång allmängiltig och utomordentligt klar uppenbarelse af svenskt själslif. Till de äldre — men icke dess mindre föga använda — medlen hör tillämpningen af de gamla tonartsförhållandena, på hvilka flere af dessa melodier äro byggda; i sammanhang härmed är återinförandet af den ursprungliga noteringen i »Neckens polska», der den annars brukliga stora septiman utgör ett talande bevis för den italienska diatonikens slappande inverkan på nordiskt tonsinne. Ett nyare medel är deremot kromatiken. Till uppkomst och användning en utpräglad germansk företeelse, har den redan för länge sedan fått sin samhörighet med skandinavisk musik, bevisad genom Södermans och Griegs harmoniseringskonst.»

Sångerna äro försedda med en vers öfverlagd text. Sånghäftet är indeladt i »Hembygdssånger», (»Du gamla, du fria», »Värmlandsvisan», »Orsamarschen», »Om sommaren sköna»),

11 »Kärleksvisor och 10 »Ballader». Sättningen kan betraktas såsom en fantasi öfver de bekanta vackra folkmelodierna med harmonisering och variering i en nutidsstil, som verkar mera underlig än vacker. J. A. Josephsons sättning af svenska folkvisor anse vi vara idealet för *välljudande, enkel harmonisering* af de enkla folkmelodierna. Hvarför skall »den ursprungliga noteringen» i »Neckens polska» nödvändigt användas (i stället för tonartens naturliga inledningston) då »nyare medel» rekommenderas när det gäller »kromatiken»? 2:a häftet »Dansar» innehåller 10 »Danslekar», 3 »Dansvisor» och 12 Dansar, de flesta gamla bekanta. Äfven med kromatiska sättningen taga sig alla dessa ganska bra ut. Harmoniseringen i dem är mera enkel och vacker än i sångerna.

Af Peterson-Bergers ofvannämnda kompositioner föreligger den vackra »Dansleken» i polonästakt ur »Ran» och ur hans senast lyriskt-dramatiska verk »Arnljot« en anslående barytonsång, Arnljots helsning till hembygden Jämtland (ett häfte om 10 sidor). En lika omfångsrik sång är hans sista häfte af »Svensk lyrik« till Karlfeldts dikt »Löskekarlarnas sång», en romantisk syn på vagabonden, som här mindre betraktas som lösdrifvaren än som den frie åt krigstjänst eller åt landtmannasysslor sig egnande mannen. Titeln borde egentligen heta »Löskekarlens» sång, då det är en enda, som talar i texten om sig och sina fränder, »de goda löskekarlarne». Sången är som tonsättning ett lyckat återgifvande af den ypperliga dikten.

Af samma förlags senaste sändning ha vi slutligen att nämna om »Marias sånger». Dessa, melodiskt som harmoniskt fängslande sånger, utfördes af hr Forsell på tonsättarens konsert sista mars förra året och vunno då stort bifall. Sista sången slutar med ett uthållet fiss, mot hvilket ett g-durs-ackord bildar en skarp dissonans.

Af Elkan & Schildknechts sist utsända nyheter finner man två samlingar pianostycken, det ena »Improvisationer och skisser» af »Ignotus», innehållande 2 Improvisationer samt »Impromptu», »Resignation» och »Melodi». De äro lätta, behagliga stycken i stilen af »Lieder ohne Worte». Andra samlingen utgöres af 17 sånger med öfverlagd text af Södermann (3), Aulin, Stenhammar, Alfvén, Myrberg, Sjögren m. fl. i godt pianoarrangement. — Sångerna af D. Rudin äro enkla och melodiska; i »Killebukken» stämmer melodin särdeles väl öfverens med Björnsons bekanta dikt.

Litteratur.

Finsk Musikrevy n:r 22 har utkommit, innehållande: Klangen såsom sinlig tjusning i den moderna musiken, af H. Pudor. — Från Stockholms musiklif, II och III af O. W. — Gammalt och nytt. Kritiska anmärkningar af E. A. Hoffman. — Notiser; n:o 23, första decemberhäftet, innehåller: Gerh. Schjelderup: Ett möte med Hugo Wolf. — Bruckners 7:de symfoni. Tematisk analys, jemte inledande kort lefnadsförteckning, af O. A. — Musikbref från Dresden af A. Ingman. — Rich. Batka om Jean Sibelius. — Ur utländska musikpressen. — Notiser.

Tidskriften utkommer nästa år på A. Apostols förlag med bilder och musikbilagor.

Vereinigte musikal. Wochenschriften innehåller i n:r 48: K. Wolf-Aachen; Die Partiturreformfrage. — C. Heinzen: Zur Vereinfachung des Partiturenlesens; i n:r 49: R. Sernfeld: Wagner-Literatur. — E. Schmitz: Die Deutsche Vereinigung für alte Musik (med porträtt af d:r E. Bodenstein, som bildat föreningen, samt en grupp af dess medlemmar, 3 damer och 2 herrar, klädda i 1700-talets drägter); n:r 50: J. F. Cooke-Brooklyn: Das Telharmium (med afbildning). — Einige Wagner-Dokumente, Musikbriefe, Berichte etc; n:r 51, 52: Emil Liepe; »Tannhäuser» oder Troubadur». Ein Mahnwort an deutsche Kunstler. — Inhalts-Verzeichnis, etc.

Die Stimme. Heft 2 innehåller: E. O. Nodnagel: Julius Stockhausen †. — W. Berg: Die Vortragssprache und Stimmbildungskunst bei den Alten. — K. Reeder: Die Vorbildung des Seminaristen für den Schulgesangunterricht. — A. Gusinde: Die Silbe *la* im Sprech- und Singunterricht; Heft 3: A Iffert; Die deutsche Bühnenaussprache. — G. Vogel: Ansatz- und Windrohr in ihrer Einwirkung auf die Intonation. — A. Gusinde; Die Silbe la im Sprech- und Singunterricht (Schluss). — W. Berg: Die Vortragssprache und Stimbildungskunst bei der Alten (Forts.) etc.

Toner, som förklingat för 70 år sedan.

Strödda anteckningar af *E. N.* med ledning af bref m. m. från 1830-talet.

Ur Finsk Musikrevy taga vi oss friheten meddela följande för svenska musikvänner intressanta artikel.

Låtom oss föreställa oss, att vi äro med i sällskapslifvet i Finland för 7 årtionden tillbaka, att vi äro stadda på en lustresa till ex. i Tavastland, att vår väg och vår håg föra oss från herrgård till herrgård, dit vi hafva en massa hälsningar att framföra från familjer, hvilka vi nyss gästat, och att vi blifva vänligt emottagna öfver allt, dit vi komma.

Ja, nu äro vi framme vid ett af den tidens många adliga gods i södra Tavastland. Dess *corps de logis* är ett nytt tvåvånings trähus i den stil, hvari vi ännu se många gamla kvarlefvor, hvilka efter hand försvinna.

Här är främmande i dag. Från öfre våningen höres pianomusik. Hennes nåd låter be herrarne stiga upp i salen, och efter det vi gjort toalett befinna vi oss i det af artiga gäster uppfyllda ganska stora rummet, kanske litet svalt, då det jämförelsevis sällan upplåtes, hvarför de flesta af damerna ej ännu låtit sina mjuka sidenlångschalar glida ned från skuldrorna. Men den gamle betjänten rör sig nästan ljudlöst med sin krontändare från vaxljus till vaxljus, i den stora ljuskronan af kristall, i kandelabrarna på de anspråksfulla geridonerna och i lampetterna på afmätta väggplatser. Temperaturen skall snart stiga, och där träder redan en vid pass 28:årig dam, med långschalen kastad öfver armen fram till det lilla pianot, invid hvilket en af husets döttrar tagit plats, hastigt genomseende ett handskrifvet notblad. Det är ackompagnemanget till ett par vackra svenska folkvisor, som väninnan vid hennes sida lofvat sjunga.

Under dessa förberedelser hinner Hennes nåd, vår artiga värdinna, sakta meddela oss, att den behagliga och anspråkslösa sångerskan är fröken *Antoinette Rotkirch*, dotter till f. d. majoren i svensk tjänst Karl Magnus Rotkirch, som nu är tullförvaltare i Åbo och ägare af Nikkilä gård i Hattula.

De svenska folkvisorna och några andra enkla sånger sjöng hon med klar och vacker röst och själfullt föredrag. Af sina samtida ansågs hon vara en rikt begåfvad talang, som dock ej utom privatlifvet lät förmå sig att sjunga. Det är om henne Fredrika Runeberg år 1834 skref till en väninna: »Hon sjöng hjärtat af mig häromdagen åter. — — Jag tror jag kunde höra henne i evighet utan att tröttna.» — Årsbarn, voro de till det sista trofasta vänner. Något närmare erfor man ej om hennes talang än att hon »med den allra största elegans spelade och sjöng« från bladet för henne alldeles obekanta tyska visor.

Efter det fröken Rotkirch förtjusat sällskapet, blef det den 2 år äldre sångerskan fröken *Sofie Taubes* tur att beundras.

Vi hade hört hennes talang med beröm omtalas redan innan hon från Ryssland återvändt till sitt enkla hem i Lappträsk och erforo nu af vår charmanta värdinna några närmare uppgifter om hennes härkomst och lefnadsöden. Hon var dotter till en af våra krigare från 1808—1809, löjtnanten vid Nylands jägarebataljon Carl Ad. Taube, sedermera kronolänsman i Parikkala socken. Familjen lefde i anspråkslösa förhållanden, barnen voro många, och så sattes den äldsta dottern Sofie — såsom den tiden mången an-

nan liten finsk flicka af adlig börd — i Katarina Institutet i S:t Petersburg, där det meddelades henne och dylika från hemmet ryckta barn en, som det lofvades, vårdad »uppfostran».

Efter slutad skoltid antog fröken Taube plats som guvernant i ett förnämt ryskt hus och blef i tillfälle att följa familjen på vidsträckta resor i Södra Ryssland äfvensom att vistas i S:t Petersburg. Där fick hon höra en mängd utmärkta italienska sångförmågor. Det var efter deras mönster hon utbildade sin af naturen vackra sångröst.

Vi fingo nu höra henne sjunga en italiensk sång, i hvilken hon inlade en djup och kraftig känsla, och gärna instämma vi i det beröm, musikaliska personer på den tiden gåfvo henne, att den talangfulla Sofie Taube »sjöng rätt väl, säkert bäst i Finland med äkta italiensk metod». Det må tilläggas, att detta uttalande skedde af personer, som otaliga gånger därförinnan hört Johanna von Schoultz efter hennes uppträdande på italienska operan i Paris.

Hvad vi vidare erforo rörande fröken Taube var, att hon var född 1805. Återkommen från Ryssland bodde hon i föräldrahemmet, som då befann sig i Lappträsk. Där i trakten, i grannsocknen Elimä, bodde på sin stora egendom Peipola expeditionssekreteraren, svenska hofjunkaren och ryske kammarjunkaren *Pehr af Forselles*. Han gjorde den älskvärda och talangfulla fröken Taubes bekantskap. Han var född 1782, men oaktadt en ålderskillnad af 23 år blefvo de ett par den 29 april 1835.

Ännu då fru af Forselles var 33 år gammal, talade man med beundran om hennes sköna röst och uttrycksfulla föredrag. Offentligt lär hon icke låtit höra sig.*)

Med de nämnda sångerskornas vackra prestationer var musikprogrammet för aftonen slut — dock icke alldeles, ty något senare inträdde i salongen de tre bröderna Aminoff, grefve Adolf och friherrarne Fredrik ock Alexander.**) De hade artigt låtit förmå sig af herrn i huset, hvilken längesedan ledsnat vid det evinnerliga écarté-partiet på tu man hand med socknens prost, att slå sig ned vid spelbordet i förmaket och sätta sin värd i tillfälle att dra en äkta spader.

Ståtlige, elegante unge män — den äldste född 1806, den yngste 1811 — och söner till den högtställde och inflytelserike grefve J. F. Aminoff på Rilax voro de tongifvande i societeten. I större sällskaper musicerande — och framför allt konverserande har jag sett dem i ett fruntimmerbref från slutet af 1830 talet benämnas »tre af Finlands mest utskrikna meteorer bland ungkarlar.» Åt hvilket håll deras musikaliska begåfning gick, omtalades dock icke, men Wasastjernas ättartaflor upplysa, att de alla tre mellan åren 1840 och 1846 upphörde att vara — ung—karlar.

Konversationen i den — af en viss dunkel slöja hvad ort och tid beträffar insvepta sal, dit vi förirrat oss, rörde sig till en god del under återstoden af aftonen kring musik. Så berättade man om en kvinlig violinist på den tiden i vårt land. På Jokela ägendom i Nastola, hvilken gård på 1830-talet ägdes af familjen Glansenstjerna, var då anställd som guvernant ett från Sverige kommet yngre fruntimmer vid namn In de Bétou, som spelade violin. Stundom hade där utförts duos för nämnde instrument och piano. Möjligen var hon indentisk med svenska majoren Thomas In de Bètous dotter Elisabet Charlotta född 1815 och 1849 gift med stabskaptenen C. R. von Essen på Jackarby.

(Forts.)

*) Vi tillägga, att hon afled 1866, efter att i 6 år varit änka efter sin vid 78 års ålder aflidne make. Deras ende son är fältkamreren Pehr Emil af Forselles.

**) Adolf Aminoff andre sonen i familjen, erhöll grefvetiteln efter sin äldre broder Gustafs tidiga bortgång 1838 i Venedig. Kompositionen till denna skiss tillåter sig här och där sväfvande uppgifter i bagatteller, men ej i fråga om verkligen biografiska fakta.

Från scenen och konsertsalen.*

Kungl. teatern.

1906.
Dec. 19. 26. Mozart: *Don Juan.* (Elvira: fru Bartels: Donna Anna, Zerlina: fru Lykseth-Schjerven, frk. Hesse; Don Juan, Don Octavio, guvernören, Leporello, Mazetto: hr Forsell, Malm, Svedelius, Stiebel, Mandahl).

» 21. Hallèn: *Waldemarsskatten.* Ava: frk. Nanny Larsén, deb.; Valdemar Atterdag, Ung-Hans, abbot Clemens, Borgmästaren, Olof Eskilson, Ebbe Strangesen, en härold: hrr Forsell, Söderman, Stiebel, Vallgren, Ödmann, Ericson, Mandahl; Bylgia, Unna, Dufva, Dröfn: frkn. Hulting, Lagergren, Lindegren, fru Claussen.

» 26. Kl. 1,30. *Vermländingarne.* (Erik, Anna: hr Malm, fru Högberg).

» 27. R. Wagner: *Tannhäuser.* (Elisabeth, Venus, herdegossen: frk. Walleni, fru Lindberg, frk. Karlsohn; Tannhäuser, landtgrefven, Wolfram: hrr Menzinsky, Sellergren, Forsell; Walter, Biterolf, Henrik, Reinmar: hrr Malm, Söderman, Ericson Nygren).

Dec. 28. Tschaikowsky: *Eugen Onegin.* (Larina, Tatjana, Olga, Filipjewna: fruar Mandahl, Lindberg, frkn. Edström, Hulting; Onegin, Lanski, furst Gremin, Triquet, Saretzki: hrr Forsell, Ödmann, Vallgren, Malm, Söderman).

» 29. Weber: *Friskytten.* (Agatha, Anna: frkn. Larsén, Hilma Mattson, debuter; Brudtärnor: frkn. Lagergren, Lindegren, fru Sjöman; Ottokar, Kuno, Max, Kasper, eremiten, Kilian; hrr Mandahl, Söderman, Malm, Sellergren, Vallgren, Ericson).

» 30. Massenet: *Navarresiskan.* (Anita: frk. Walleni; Araquil, Garrido, Remigio, Ramon, Bustamente: hrr Menzinsky, Sellergren, Svedelius, Schweback, Oscar);
Mascagni: *På Sicilien.* (Santuzza, Lucia, Lola: fruar Lindberg, Claussen, frk. Lindegren; Toriddo, Alfio: hrr Schweback, Mandahl).

1907.
Jan. 1. Rossini: *Wilhelm Tell.* (Mathilda, Hedvig, Jemmy: fru Lindberg, frkn. Karlsohn, Hesse; Tell, Arnold, Fürst, Mechthal, Gessler, Ruodi, Leuthold, Rudolf: hrr Forsell, Schweback, Sellergren, Vallgren, Söderman, Malm, Grafström, Ericson).

» 2. Donizetti: *Leonora.* (Leonora, Inez: fru Claussen, frk. Hulting; Alfons IX, Fernando, Balthazar, Don Gaspar: hrr Forsell, Ödmann, Sellergren, Ericson).

Svenska teatern.

1906.
Dec. 18. *Pelleas och Melisande.* Musik af Jean Sibelius.

Oscarsteatern.

1906.
Dec. 18—23, » 26—31. Offenbach: *Frihetsbröderna.* (Fiorella, Fragoletto, hertigen af Mantua, prinsessan af Granada, pagen: frk Grünberg, fru Meissner, frkn. Berentz, Falk, Salchow; Montedafiore, Pietro, Trascapatrullo, hofkamrern: hrr Lund, Ringvall, Svenson, Ullman; Don Trumfo el Clapotasso, Grefve Cluncar y Alcaraza, baron Barbacco di Huggimano: hrr Schücker, Allum, Bergström),

1907.
Jan. 1, 2.

1906. Dec. 23, 26. *Vermländingarne* (matiné
1907. Jän. 1. — Eric, Anna: hr Schücker, frk. Falk).

Katarina kyrka.

1906.
Dec. 30. Konsertföreningens 4:e folkkonsert. Solister: frk. Astrid Berwald (piano), fru M. Högberg; dirigent: hr Tor Aulin. 1. R. Schumann: Symfoni, B-dur; 2. Chopin: Pianokonsert, G-moll (Romans och Finale); 3 Sånger med ork. af L. Norman och N. W. Gade (instrument. af T. Aulin); 4. Mendelssohn: Bröllopsmarsch för orkester.

* Denna redogörelse, som vi anse vara af betydelse för vår konsthistoria, fortsättes såsom förut, hufvudsakligen afseende operan och konsertväsendet i hufvudstaden. Fullständigare rollförteckning lemnas endast då en operas uppförande först nämnes i årgången; sedan angifvas blott viktigare rollbesättningar och personalförändringar. Hithörande musikkritik kan naturligtvis endast blifva kortfattad, såsom omfattande ett par veckors musiktilldragelser. Då musikpjes och dramatisk pjes stå på samma program, omnämnes endast den förra.

Något nytt från operan är ej att förmäla utom att fru Bartels öfvertagit Elviras parti i »Don Juan» efter fru Östberg, hvilken hon dock ej kunde, hvarken till stämma eller naturel fullt ersätta. »I Valdemarsskatten», som upptagits som hyllning åt tonsättaren på hans 60-års-dag, hade fröken Larsén sin andra debutrol som Ava, detta med god framgång. »Vermländingarne», den vanliga julpjesen, har för öfrigt uppförts så väl å operan som å Oscars-teatern och teatern i Folkets hus.

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten

Kgl. Teatern. Första uppförandet här af Wagners sista Nibelungen-dram, »Götterdämmerung», som hos oss lär, likasom i Köpenhamn, få titeln »Ragnarök», lär komma att ega rum i nästa månad. Rollfördelningen för hufvudpersonerna är bestämd som följer: Brynhilda: fru Schjerven, fru Lindberg: Gudruna, hr. Menzinsky: Sigfrid, hr. Vallgren: Gunther, hr. Svedelius: Hagen. Dekorationerna lära redan vara färdiga. Herr Henneberg kommer att dirigera.

Dr. Otto Briesemeister skall, enligt tyska tidningar i februari sjunga Loges parti på kgl. teatern i »Rhenguldet», som i sammanhang med uppförandet af »Ragnarök» kommer att gifvas i vår jemte de öfriga Nibelungen-dramerna.

Stipendier för svenska tonsättare. Såsom sökande till stipendier för 1907 från det å Musikaliska akademiens stat uppförda reservationsanslaget för svenska tonsättare ha anmält sig: E. Andrée, G. Bengtsson, O. Olsson, E. Skagerberg och K. Wohlfart.

Operasångerskan fru Mally Högberg gifver konsert i Vetenskapsakademien fredagen den 11 jan. 1907 med biträde af löjtnant Erik Elfgren och fröken Märtha Ohlson.

Sonatafton. Fru Hilma Munthe-Sandbergs och fröken Agda Lysells första sonat-afton äger rum måndagen den 14 januari i k. Vetenskapsakademiens hörsal, hvartill biljetter (abonnemangs-) finnas tillgängliga i Abr. Lundqvists hofmusikhandel, Malmtorgsgatan 8.

Till Operans porträttgalleri har som gåfva från häradshöfding Th. Westmans stärbhus öfverlemnats ett porträtt i olja af den från vår operainstitutions tidigaste skede bekante tenorsångaren hofsekreteraren Christoffer Karsten. Porträttet, måladt af J. G. Sandberg, framställer sångaren från hans äldre dagar. Utom detta porträtt af Karsten samt ett under hans vistelse i Paris år 1811 af den berömde Zveverdo ritadt och graveradt profilporträtt, äger Akademiska föreningen i Lund ett oljeporträtt, bröstbild, måladt af P. Krafft d. ä. på 1790-talet.

Violinisten Dettmar Dressels 1:sta konsert eger rum d. 9 d:s i Musikaliska akademien.

Våra större musikskolor. Af dessa börja Rich. Anderssons »Musikskola vårterminen d. 12 jan., fröken Carlheim Gyllenskölds »Musikinstitut» d. 9:de d:s. För öfrigt hänvisas till annonserna å sista sidan.

Fröken Hedvig Svenson, vår framstående pianist, som efter att ha upphört med sin pianoskola ger privatlektioner i pianospelning, börjar dessa på nya året d. 14 jan., hvarom annons å sista sidan närmare meddelar.

Mazérska kvartettsällskapet hade på sin sista fredags-sammankomst förra året till gäster Aulin-kvartettens medlemmar, hvilka utförde samtliga aftonens musiknummer.

8 Kyrkokonserter på en dag, d. 30 dec. kl 2 e. m. voro anordnade till förmån för äldre hjälpbehöfvande i hufvudstaden. De egde rum i Östermalms, Jakobs, Oscars, Gustaf Vasas, Katarina, Kungsholmens, Maria och Adolf Fredriks kyrkor. Utom en del kyrkors organister medverkade många framstående förmågor, så operaartisterna fruar Claussen, Mandahl, hrr Wallgren, Svedelius, Lundqvist, harpisterna fru Lang och frök. Ydén, hrr Tor Aulin John Husberg, fru Dagmar Möller m. fl. Till närmare redogörelse sakna vi utrymme.

Fru Mathilda Jungstedt har af helsoskäl afbrutit sitt utländska gästspel och tillbragt julen här i hufvudstaden.

Violoncellisten Bror Petterson förbereder en konsert här till d. 16 januari, biträdd af pianisten Edvin Svensson.

Två Sonat-Aftnar komma att d. 14 jan. och 18 mars gifvas i Vetenskapsakademien af violinisten, fru Munthe-Sandberg och pianisten frök. Agda Lysell.

Andréas Halléns 60 års-dag. Kapellmästare Andréas Hallén i Malmö uppvaktades på sin födelsedag d. 22 dec. af bl. a. en deputation från styrelsen för Sydsvenska filharmoniska föreningen, som till honom öfverlemnade en textad, vackert inbunden adress, hvari uttalas ett tack till jubilaren för det arbete han nedlagt, särskildt som ledare för Sydsvenska filharmonien. Adressen är undertecknad af landshöfding Tornérhjelm, öfverste Waldemar Ewerlöf och arkitekten Alfred Arwidius. Från medverkande damer i Sydsvenska filharmonien har hr Hallén mottagit en dyrbar kristallvas, fylld med rosor, samt från minnesgoda vänner i Stockholm en förgylld, antik vas, innehållande 2,300 kr.

Från Musikaliska akademien erhöll han en af dess preses kronprinsen undertecknad lyckönskningsadress, textad i guld och färg på pergament och bunden i skinn.

Andréas Halléns porträtt med biografi förekommer i n:r 11 förra årgången af Sv. M. T. med anledning af den stora musikfesten.

Florizel von Reuter och pianisten Newstead ha tillbragt julen i Stockholm efter besöket i Finland.

Göteborg. Orkesterföreningen gaf d. 2 jan. sin sedvanliga symfonikonsert under medverkan af Florizel v. Reuter. Konserten har motsetts med stort intresse, då vid densamma skulle för första gången uppföras den af den unge violinisten komponerade symfoniska dikton »Atala», som kompositören tillegnat Göteborgs orkesterförenings orkester. Det stämningsfulla verket, som är komponeradt för stor orkester och grundadt på den bekanta indianska legenden, mottogs af den väl besatta salongen med lifligt bifall. Den unge kompositören, som själf dirigerade orkestern, blef föremål för en hjärtlig hyllning.

(Notiser från grannlanden måste uppskjutas till nästa nummer).

Från andra land.

London. Första tyska operasäsongen under Ernst van Dyck på Coventgarden börjas i januari och är beräknad vara två månader. Repertoaren upptager Wagneroperorna »Holländaren», »Tannhäuser», »Lohengrin», »Mästersångarne», »Tristan och Isolde» samt »Valkyrian», vidare Beethovens »Fidelio», Webers »Friskytten» och Smetanas »Die verkaufte Braut». I hufvudrollerna skola uppträda damerna Aino Ackté, Marie Brema, Litvinne, Kraus-Osborne och herrar Ernst van Dyck, Feinhals, Herold och Ernst Kraus. Dirigenter blifva prof. Nikisch, hrr Reichwein och Schalk samt Eugen Ysaye.

Breslau. Rich. Strauss' »Salome» hade före slutet af förra året här upplefvat 30 föreställningar.

Petersburg. Prof. Leopold Auer, den berömde violinisten, har efter 30 års verksamhet nedlagt sin befattning som solist vid kejserl. teatern, men kvarstår än som lärare vid konservatoriet. Af kejsaren erhöll han jemte värdefulla skänker rang och titel som »verkligt statsråd.»

Godt Nytt År!

tillönskas Svensk Musiktidnings ärade prenumeranter af

Redaktören.

På Wilh. Hansens förlag (Köpenhamn och Leipzig) har utkommit

för violin och piano

Tre smärre stycken

(För den studerande ungdomen), af

Ika Peyron.

N:o 1. **Tidsfördrif** kr. 1,25;
N:o 2. **Paraden** 1 kr.;
N:o 3. **Småprat** kr. 1,50.

För piano, 2 händer:

I det fria,

Suite af Ika Peyron. Innehåll:
N:o 1. **Stillhet,** — N:o 2. **Eko i bergen,** — N:o 3. **Dans i det fria,** — N:o 4. **Böljeslag,** — N:o 5. **Springlek.** Pris kr. 2,50.

J. G. Malmsjö
PIANINON
FLYGLAR
Göteborg.

Ludwig van Beethoven,

vackert porträtt å kartong, finnes i bok- och musikhandeln à **50 öre.**

Svensk Musiktidnings Expedition.

Å Svensk Musiktidnings Expedition, Kammakaregatan 6, samt i bok- och musikhandeln finnes till salu

Svensk Läkaremarsch

för manskvartett.
Ord af ERIK SWARTZ
Musik af JOHN AXEL HUSS.
Pris **50** öre.
Obs.! Utförd vid invigningen af Sv. Läkaresällskapets nya hus.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen. Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m. Tel. Brunkeberg 14 97.

Kammakaregatan 6, I tr öfv. gården.

Frans J. Huss.

Pianomagasin.

Största lager af bästa **svenska** och **utländska** fabrikat.
OBS.! **Hufvuddepôt** för **Kgl. Hofleverantörerna** ***Malmsjö*** och ***Billberg, Uebel & Lechlister, Schiedmayer*** samt Orglar från **Skandinaviska Orgelfabriken.**
Begagnade instrument tagas i utbyte.
Bekväma afbetalningsvillkor.
☛ Stort lager af prima uthyrningsinstrumenter!

Gust. Petterson & C:os A.-B.

R. T. 67 32. Etablerad 1870. A. T. 78 31.
Malmskillnadsg. 13, Stockholm.

I bok- och musikhandeln finnes att tillgå

Schumann-Album

med porträtt af

Robert Schumann.

Pris kr. 1: 25.

Innehåll:

Pianostycken: *Inträde i skogen* — *Jägaren på lur* — *Fughetta* — *Småstycke* — *Fantasi-Dans* samt Sång: *Folkvisa* med svensk och tysk text.

Richard Anderssons Musikskola.

Vårterminen börjar den 12 Jan. 1907. Anmälningsdag: Torsdagen den 10 Jan. kl. 12—2 och 5—6 e. m. Mottagningstid för skolan kl. 1/2 2—1/2 3 e. m. alla dagar från och med den 12 Januari.
Tre friplatser för mindre bemedlade finnas lediga.
Richard Anderssons mottagning från d. 12 Jan. Onsdagar och Lördagar kl. 1/2 2—1/2 3 e. m.

Brunnsgatan 28, 2 tr., Stockholm.

Filialer finnas å Söder, Östermalm samt öfre Norrmalm.

(G. 30434.)

J. LUDV. OHLSSON

STOCKHOLM

Hamngatan 18 B.

Flyglar, Pianinos och **Orgelharmonier** af de bästa *svenska* och *utländska fabriker* i **största** lager till **billigaste** priser under fullkomligt ansvar för instrumentens bestånd.
Obs.! **Hufvuddepôt** för **Blüthners** och **Rönischs** världsberömda Flyglar och Pianinos.

Stockholms Musikinstitut,

Brahegatan 7 B, ö. g., 3 tr. upp. Allm. Tel. 115 96.
Vårterminen börjar den 9 Januari. Anmälningstid den 8 Jan. kl. 1/2 2—1/2 4 samt 1/2 6—1/2 7 e. m. Efter den 9 Januari anmälnings- och mottagningstid måndagar och torsdagar kl. 1/2 2—1/2 3. Prospekt tillhandahålles.

Sigrid Carlheim-Gyllensköld.

Svensk Musiktidning

inbindes i starka klotband med guldpressning för 1: 50 pr årg. om man hänvänder sig till A. F. Högbergs Bokbinderi, 22—24 David Bagaresgata.

För Porträttsamlare!

Fina Sköntrycks-exemplar af Svensk Musiktidning, flera årgångar, säljas billigt å tidningens expedition.

Fröken Hedvig Svenson

återtager sina Pianolektioner måndagen d. 14 jan. Anmälningar mottagas fr. d. 8 jan. t. v. alla dagar kl. 2—3 e. m.

Billigare pris för mindre försigkomna.

Storgatan 46, 2 tr. Allm. tel. 204 40.

INNEHÅLL:

Anton Andersen (med porträtt). — Mark Hambourg (med porträtt). — Dettmar Dressel (med porträtt). — Prenumerationsanmälan. — Musikbref från Roma. Carelli-turnén etc. dec. 1906, af Anteros. Musikpressen. — Litteratur. — Toner som förklingat för 70 år sedan af E. N. (ur Finsk Musikrevy). — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten samt från andra land. — Annonser.

Gustafson & Påhlsons Boktryckeri, Stockholm 1907.